

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-3-94 (Devralma)
Karar Sayısı : 11-31/630-197
Karar Tarihi : 17.5.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ (İkinci Başkan)
Üyeler : İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Ümit GÖRGÜLÜ, Erdem AKTEKİN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN :- Indorama Netherlands B.V.
Temsilcisi: Av. Ayçin SUCUOĞLU
Süleyman Seba Cad. Sıraevler 55 Akaretler
20 Beşiktaş / İstanbul

D. TARAFLAR

:-Indorama Ventures Public Company Limited
75/102 Ocean Tower 2, 37th Flor Sukhumvit Soi 19, Asoke
Road Klong Nua, Wattana BANGKOK
- Sinterama S.p.A
via Grmsci 5 13876 Sandigliano İTALYA
- Trevira Abwicklungsgesellschaft mbH i.L adına
30 tasfiye memuru Dipl. Kfm. Werner SCHNEIDER
Bahnhofstr 41 89231 Neu Ulm ALMANYA

E. DOSYA KONUSU: Trevira GmbH'nin hisselerinin tamamının Indorama Ventures Public Company Limited ve Sinterama S.p.A tarafından, imzalanan Ortak Girişim Sözleşmesi uyarınca işlem için kurulan Trevira Holdings GmbH aracılığıyla devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 14.4.2011 tarih ve 2848 sayı ile giren ve en son 4.5.2011 tarih ve 3469 sayılı yazı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine,
40 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 12.5.2011 tarih ve 2011-3-94/Öİ-11-178.ÜG sayılı Birleşme/Devralma Ön İnceleme Raporu, 13.5.2011 tarih ve REK.0.07.00.00-120.01.05/162 sayılı Başkanlık Önergesi ile 11-31 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da özetle; bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında izne tâbi bir devir işlemi olduğu, bununla birlikte işlem sonucunda aynı
50 Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim

durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarlarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilebileceği, sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1.Taraflar

H.1.1. Indorama Ventures Public Company Limited (Indorama)

60

Tayland kanunlarına göre kurulmuş olan Indorama, Morityus kanunlarına göre kurulu Canopus International Ltd tarafından kontrol edilen grup şirketleri arasında yer almaktadır. Indorama esas olarak içecekler ve sıvı ürünler için ambalaj malzemesi olarak kullanılan PET resin, PET kalıp ve PET şişe üretimi gerçekleştirmektedir. Şirket bu ürünlerin yanı sıra polyester ve PET ürünlerinin imalatında hammadde olarak kullanılan PTA, polyester tekstil elyafı, kesik elyaf, devamlı iplik ve bükme yün imalatı da gerçekleştirmektedir. Şirket Türkiye'deki faaliyetlerini doğrudan müşterilere veya aracı şirketlere yaptığı satışlar vasıtasıyla gerçekleştirmektedir. Şirketin 2009¹ Türkiye cirosuTL ve dünya cirosu TL olarak gerçekleşmiştir.

70

H.1.2. Sinterama S.p.A (Sinterama)

Compagnie de l'ours Sarl tarafından kontrol edilen Sinterama İtalya'da kurulu olup genel olarak ev tekstili, giyecek, otomotiv ve teknik ürün endüstrisi gibi nihai tüketim kapsamında kullanılan polyester devamlı iplik üretimi gerçekleştirmektedir. Sinterama Türkiye'deki satışlarını hem doğrudan müşterilere hem de acentelerine yapmaktadır. Şirketin 2009 Türkiye cirosuTL, dünya cirosu ise yaklaşıkTL olarak gerçekleşmiştir.

80

H.1.3. Trevira Holdings GmbH

Trevira Holdings GmbH hedef şirket Trevira GmbH(Trevira)'nın devralınması amacıyla Indorama ve Sinterama tarafından kurulmuş bir ortak girişimdir. Ortak girişimin kurulması amacıyla taraflar arasında 24.1.2011 tarihinde imzalanan Ortak Girişim Sözleşmesi (OGS) uyarınca, Trevira Holdings GmbH'nin hisselerinin %75'i Indorama'nın, %25'i ise Sinterama'nın elinde bulunmaktadır.

H.1.4. Trevira GmbH (Trevira)

90

Trevira, varlıkları iflas idarecisinin kontrolünde bulunan Trevira Abwicklungsgesellschaft mbH i.L'ye ait olup ev tekstili, giyecek, endüstriyel uygulamalar gibi nihai kullanıma uygun polyester tekstil elyafı, kesik elyaf ve devamlı iplik üretimini alanında faaliyet göstermektedir. Trevira'nın Polonya'da kurulu ve yine aynı pazarlarda faaliyet gösteren Trevira Sp. z.o.o. unvanlı bağlı bir kuruluşu bulunmaktadır.

¹ Taraflar 2010 yılı cirolarının kesinleşmemiş olması nedeniyle bu bilgiyi temin edememiştir.

Türkiye faaliyetlerini mevcut bir acentesi üzerinden gerçekleştiren Trevira, faaliyetlerinden 2009 yılında Türkiye’de TL, dünya genelinde ise yaklaşık TL ciro elde etmiştir.

100

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Devralma işlemlerinde devre konu mal veya hizmetlerle tüketicinin gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal veya hizmetlerden oluşan pazar ilgili ürün pazarını oluşturmaktadır. Dolayısıyla belirli bir ürün ve onunla yüksek ikame edilebilirliği olan diğer ürünlerden oluşan pazar ilgili ürün pazarının tanımında temel alınmaktadır.

110

İncelemeye konu işlemde devralan ve devralınan taraflar incelendiğinde teşebbüslerin faaliyetlerinin belirli ürünlerde kesiştiği görülmektedir. Bu ürünler polyester kesik elyaf, polyester devamlı iplik ve polyester tekstil elyafıdır.

Polyester tekstil elyafı saf teraftalik asitten (PTA) imal edilen bir yarı mamul olup polyester kesik elyaf ve polyester devamlı iplik üretiminde kullanılmaktadır.

120

Polyester kesik elyaf ise polyester tekstil elyafından üretilen kısa uzunluklarda kesilmiş iplik teli demetleridir. Esas olarak giyecek ve ev tekstili ürünlerinin üretiminde kullanılan polyester kesik elyaf üretim sürecinde çoğunlukla pamuk veya diğer doğal ve sentetik elyaflarla karıştırılmaktadır.

Yine polyester tekstil elyafından üretilen ve genellikle giyecek ve ev tekstili üretiminde kullanılan polyester devamlı iplik, kesik elyafın aksine kesintisiz tellerden oluşmaktadır. Aynı hammaddeden üretilmelerine rağmen devamlı ipliğin hem üretim süreci hem de kullanım alanları kesik elyaftan tamamen farklılaşmaktadır. Devamlı iplik üretiminde kullanılan hammaddenin kalitesi de daha yüksek olmakta ve üretilen miktar kesik elyafa kıyasla daha az miktarda gerçekleşmektedir. Bu nedenle iki ürünün fiyatları arasında da önemli bir fark bulunmaktadır.

130

Daha önce değerlendirilen devralma dosyalarında iki ürün arasında yer alan farklıklar tespit edilmiş ve polyester kesik elyaf ve polyester devamlı ipliğin ayrı ilgili ürün pazarlarında yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır². Bu çerçevede dosya konusu işlem kapsamında ilgili ürün pazarlarının “polyester tekstil elyafı pazarı”, “polyester devamlı iplik pazarı” ve “polyester kesik elyaf pazarı” olarak tanımlanması mümkündür.

140

Öte yandan, İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz’un 20. maddesinde “...inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir.” denilerek, alternatif pazar tanımları çerçevesinde işlem rekabetçi endişe yaratmıyorsa ilgili pazar tanımlanmayabileceği ifade edilmektedir. İncelemeye konu işlem yukarıda tanımlanan en dar pazar tanımları kapsamında rekabetçi bir

² 9.11.1999 tarih 99-51/556-349 sayılı Kurul kararı.

endişe yaratmayacağı değerlendirildiğinden dosya kapsamında kesin pazar tanımları yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

150 Devralma işlemine konu olan ürünler açısından pazarda bölgeler arası giriş engellerinin bulunmadığı ve arz kaynaklarına ulaşma, üretim, dağıtım, pazarlama ve satış şartlarının bölgesel farklılıklar göstermediği dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

H.2.3. Etkilenen Pazarlar

Etkilenen pazar kavramı 2010/4 sayılı Tebliğ'in ekinde yer alan Bildirim Formu'nun beşinci maddesinde; "*Bildirim konusu işlemde etkilenme ihtimali olan ve*
160 *a) Taraflardan iki veya daha fazlasının aynı ürün pazarında faaliyette bulunduğu (yatay ilişki),*
b) Taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ürün pazarının alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu (dikey ilişki) ilgili ürün pazarları" olarak tanımlanmaktadır.

Bildirim konusu işlem bakımından Türkiye coğrafi pazarında; Indorama ve Trevira polyester kesik elyaf pazarında; Indorama, Sinterama ve Trevira polyester devamlı iplik pazarında ve Indorama polyester tekstil elyafı pazarında faaliyet göstermektedir. Polyester kesik elyaf ve polyester devamlı iplik pazarları taraflardan en az ikisinin faaliyetlerinin örtüşmesi nedeniyle; polyester tekstil elyafı pazarı ise işlem taraflardan Indorama'nın Sinterama ve Trevira'nın faaliyet gösterdiği ilgili ürün pazarının üst 170 pazarında ticari faaliyette bulunması nedeniyle etkilenen pazar niteliğine sahiptir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. İşlemin Niteliği

Dosya konusu işlem, Trevira hisselerinin tamamının Indorama ve Sinterama arasında imzalanan OGS kapsamında işlem için kurulan Trevira Holdings GmbH tarafından devralınmasıdır.

180 24.1.2011 tarihinde Indorama ve Sinterama arasında imzalanan OGS uyarınca kurulan Trevira Holding GmbH tarafların ortak kontrolü altında bulunmaktadır. Trevira Holdings GmbH ile devreden konumundaki Trevira Abwicklungsgesellschaft mbH i. L'nin iflas yöneticisi arasında Trevira'nın devrine ilişkin 4.2.2011 tarihinde bir Hisse Alım Sözleşmesi (HAS) imzalanmıştır.

Bildirime konu işlem sonucunda Trevira'nın mülkiyeti Trevira Holdings GmbH'ye ve böylelikle Indorama ve Sinterama'nın ortak kontrolüne geçecektir.

H.3.2. 2010/4 sayılı Tebliğ Kapsamında Değerlendirme

190 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin (3) bendine göre; "*Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişim oluşturulması*" birleşme veya devralma sayılan hallerden kabul edilmektedir. Bu tanım çerçevesinde bir ortak

girişimin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında birleşme ve devralma sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkması şeklinde iki unsurun birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

H.3.2.1. Ortak Kontrol

200

İşlem sonucunda Trevira'nın kontrolü işlem için kurulan Trevira Holdings GmbH'nin kontrolüne geçecektir. Dosya mevcudu bilgi ve belgede; İşlemin asıl devralan tarafları olan Indorama ve Sinterama'nın bu şirket üzerinde ortak kontrole sahip olacağı belirtilmektedir.

210

Bir ortak girişimde ortak kontrolden söz edilebilmesi için genel olarak tarafların eşit sayıda hisseye sahip olmaları gerekmektedir. Ancak eşit hisseye sahip olunmasa dahi, tarafların alınan kararlarda eşit oy hakkına sahip olması ya da stratejik kararların alınmasında tarafların veto haklarının bulunması ortak kontrol için yeterli olmaktadır.

Bütçenin ve işletme çalışma planının onaylanmasına, büyük çaplı yatırım kararlarının alınmasına ve üst düzey yöneticilerin atanmasına ilişkin kararlarda etkili olan veto hakları, ortak girişim üzerinde ortak kontrol sağlayan en belirgin haklardandır.

220

Trevira Holdings GmbH'nin kurucu sözleşmesi olan OGS'nin 7.1.2. ve 7.1.3. maddeleri uyarınca şirket ana sözleşmesinin değiştirilmesi, maaşı yüz bin avroyu geçen müdürlerin işe alınması, bazı yatırım kararlarının alınması, iş planı ve bütçenin onaylanması gibi hususlara ilişkin kararların alınabilmesinin hem Indorama hem de Sinterama'nın onayına bağlı kılındığı görülmektedir.

Buna ek olarak OGS'nin 7.1.1., 7.1.5 ve 7.1.10 maddeleri uyarınca şirketin tek yöneticisi Sinterama tarafından aday gösterilecek ve şirket hissedarlarının oy çokluğu ile atanacaktır. Böylelikle yöneticinin atanmasında da her iki teşebbüsün ortak iradesinin arandığı anlaşılmaktadır³.

230

Yukarıda yer verilen bilgilerden, Trevira'nın kontrolünü ele geçirecek Trevira Holdings GmbH'nin Indorama ve Sinterama'nın ortak kontrolünde olduğu görülmektedir. Böylece işlemde devredilen konumdaki Trevira da Indorama ve Sinterama tarafından ortak kontrol edilecektir.

H.3.2.2. Bağımsız İktisadi Varlık Olma

240

Ortak girişimin iktisadi bağımsızlığının ölçütü, faaliyet gösterdiği pazarda bağımsız bir aktör olarak davranıp davranmadığıdır. Eğer ortak girişim ar-ge, satış, üretim gibi ana teşebbüslerinin sadece bazı fonksiyonlarını yerine getiriyorsa bağımsız bir iktisadi varlık, bir başka deyişle tam işlevsel olarak kabul edilmemektedir. Ortak girişimin anlaşmada yer alan ticari faaliyetlerini sürekli bir biçimde yürütebilmesi için, günlük faaliyetlerini sürdüren bir yönetime; mali, personel, taşınır ve taşınmaz malvarlıklarını da içeren yeterli kaynaklara sahip olması gereklidir. Bildirime konu işlemle tarafların

³ OGS sözleşmesinin 6.1. maddesine göre tarafların birlikte karar vermesi halinde işlem sonrasında Trevira ve Trevira Holdings GmbH'nin birleşmesi söz konusu olabilecektir. Taraflara şirket üzerinde kontrol tanıyan haklar birleşme sonrasında oluşacak yapıda da korunmaktadır.

ortak kontrol ettiği şirket işlem için kurulan Trevira Holdings GmbH olmakla birlikte bu şirket, işlemin asıl hedefi olan Trevira'yı kontrol etmek için kurulmuştur. Bu bağlamda bu noktada değerlendirilmesi gereken Trevira'nın bağımsız bir iktisadi varlık olma şartını taşıyıp taşımadığıdır.

250 Trevira halihazırda ev tekstili, giyecek, endüstriyel uygulamalar gibi nihai kullanıma uygun polyester tekstil elyafı, kesik elyaf ve devamlı iplik üretimi alanında faaliyet göstermektedir. Taraflarca işlem sonrası Trevira'nın işleyişinde herhangi bir değişiklik yapılması öngörülmemektedir. Bu bağlamda işlem sonrası Indorama ve Sinterama'nın ortak kontrolüne geçecek Trevira'nın bağımsız bir iktisadi varlık hüviyetini koruyacağı kanaati oluşmuştur.

Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında anılan işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir ortak girişim işlemi niteliğinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

260 Bunlara ek olarak 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. Maddesinin (1) bendine göre bir birleşme veya devralmanın Rekabet Kurulu iznine tabi olabilmesi için *"işlemin taraflarının Türkiye ciroları toplamının yüz milyon TL'yi ve işlem taraflarından en az ikisinin Türkiye cirolarının ayrı ayrı otuz milyon TL'yi "* veya *"işlem taraflarından birinin dünya cirosunun beş yüz milyon TL'yi ve diğer işlem taraflarından en az birinin Türkiye cirosunun beş milyon TL'yi"* aşması gerekmektedir.

270 Aynı Tebliğ'in 5. maddesinin (3) bendine göre ortak girişim işlemlerinde, işlem taraflarının her biri devralan olarak kabul edilmektedir. Taraflarca sunulan ciro bilgilerine göre, halihazırda Indorama'nın 2009 yılı Türkiye cirosuTL ve dünya cirosu TL, bir diğer işlem tarafı Sinterama'nın 2009 yılı Türkiye cirosuTL'dir. Bu çerçevede, işlem taraflarından birinin dünya cirosunun beş yüz milyon TL'yi ve diğer işlem taraflarından en az birinin Türkiye cirosunun beş milyon TL'yi aşması nedeniyle işlem izne tabidir.

270 H.3.3. İşlemin Rekabet Üzerine Etkilerine İlişkin Değerlendirme

280 Ortak girişimlerin, taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisinin bulunması, bir başka deyişle rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açabilmesi ve bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir değerlendirme mümkündür. Tarafların ortak girişimin faaliyet gösterdiği ilgili ürün pazarında aktif olmamaları, ana teşebbüslerden sadece birinin ilgili ürün pazarındaki faaliyetlerine devam etmesi ya da ana teşebbüslerin ortak girişimin faaliyet göstereceği ilgili ürün pazarındaki tüm faaliyetlerini ortak girişime devretmeleri hallerinde bağımsız teşebbüsler arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu riskinin bulunmadığı kabul edilmektedir.

Ancak mevcut durumda Indorama ve Trevira polyester kesik elyaf pazarında ve Indorama, Trevira ve Sinterama polyester devamlı iplik pazarında bir arada faaliyet göstermektedir. Belirtilen ilgili ürün pazarlarında hem işlem taraflarının hem de rakiplerinin pazar paylarına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

Tablo 1 – Polyester Kesik Elyaf Pazarı

metrik ton	Satış Miktarı	Pazar Payı (%)
Indorama		
Trevira		
Sasa (Advansa)		
Ertosa Polyester Stable Fibres		
Bozoğlu Tekstil A.Ş.		
Diğer		
TOPLAM		

Kaynak: Bildirim formu

Tablo 2 – Polyester Devamlı İplik Pazarı

metrik ton	Satış Miktarı	Pazar Payı (%)
Indorama		
Sinterama		
Trevira		
Korteks		
Reliance		
Nan Ya		
Diğer		
TOPLAM		

Kaynak: Bildirim formu

İşlem tarafları ilgili ürün pazarında oldukça düşük pazar paylarına sahiptir. Buna ek olarak her iki pazarda da yüksek pazar payına sahip bir teşebbüse ek olarak faaliyet gösteren çok sayıda teşebbüsün bulunduğu anlaşılmaktadır.

300

Bu çerçevede, işlem taraflarının ilgili ürün pazarlarındaki pazar payları ve pazarların genel yapısı ve birçok aktif oyuncunun bulunması dikkate alındığında, işlem sonucunda herhangi bir rekabeti kısıtlayıcı koordinasyon riskinin söz konusu olmadığı kanaatine varılmıştır.

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde, "*hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak ülkenin bütünü ya da bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak*" birleşme ve devralmalar hukuka aykırı kabul edilerek yasaklanmıştır.

310

Yukarıda verilen pazar payları incelendiğinde işlem sonrasında polyester kesik elyaf pazarının %.....'sının ve polyester devamlı iplik pazarının %.....'ünün işlem taraflarının kontrolüne geçeceği görülmektedir. Tarafların pazar payları ve faaliyet gösterdikleri pazarların rekabetçi yapısı dikkate alındığında değerlendirmeye konu işlem sonucunda bu pazarlarda hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

320

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim

11-31/630-197

durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.